

Raiffeisen INVEST

Poštovani,

Cijeneći povjerenje koje ste nam ukazali kao udjeličar fondova kojima upravlja Raiffeisen *INVEST* d.d., koristimo priliku da Vam pružimo kratak osvrt na *protekle i aktuelne tržišne okolnosti, očekivanja za naredni period, te naše sprovedene i planirane aktivnosti*. Nadamo se da će Vam informacije prezentirane u nastavku biti od koristi prilikom donošenja investicijskih i poslovnih odluka. Period neizvjesnosti obilježava ekonomiju, a samim time i tržište kapitala još od početka 2020. godine. Uprkos tome, kontinuirano prilagođavamo naše strategije i poslovanje činimo transparentnim kako biste i Vi mogli prilagoditi svoje odluke o ulaganjima u fondove.

Krajem 2019. godine kamatne stope su bile na historijskom minimumu ili čak negativne. U tom periodu su konzervativna ulaganja (obveznice) bile bez prinosa, a dionice su doživjele izuzetnu volatilnost. Covid pandemija je naglo donijela globalno zatvaranje ekonomije i prouzročila poremećaje u globalnim lancima snabdijevanja. Lockdown i razne restrikcije dovele su do visoke inflacije, inicijalno izazvane šokom na strani ponude, jer su fabrike bile zatvorene i proizvodi nedostupni. Ovu situaciju dodatno je produbio rat u Ukrajini koji je pojačao inflatorne pritiske zbog dodatnog smanjenja ponude energenata i hrane. U kontekstu navedenih okolnosti, centralne banke širom svijeta počele su agresivno pooštravati monetarnu politiku, najavom kraja programa otkupa obveznica i dizanjem referentnih kamatnih stopa, sa ciljem da smanje potražnju i utiču na inflaciju. Aktivnosti centralnih banaka dovele su do porasta kamatnih stopa i rasta prinosa na obveznice, te velikog pada njihovih tržišnih cijena. Posebna specifičnost koja je obilježila proteklu godinu jeste da su cijene obveznica i dionica imale isti smjer kretanja. Iako u teoriji vrijedi pravilo da cijene dionica rastu dok obveznice padaju, specifične okolnosti, visoka inflacija i strah od recesije, su obje glavne klase imovine gurnule u negativan smjer. Tako je prethodni period postao jedan od najizazovnijih, ne samo za dionice, već i za obveznice koje su pretrpile najveći pad tržišnih cijena posljednjih godina. U toku 2022. godine glavni berzanski indeksi u svijetu zabilježili su pad: S&P 500 je ostvario pad od 19,44%, DAX je pao za 12,35%, a Euro Stoxx 50 za 11,74%. U fokusu investitora konstantno su *makroekonomska dešavanja, objave podataka o inflaciji i retorika centralnih banaka*. Krajem 2022. godine podaci o inflaciji u SAD su pokazali njeno usporavanje. Tržište je navedeno dočekalo sa optimizmom, jer se tumači da će ovakve vijesti utjecati na FED (Centralna Banka SAD) da preispita svoj zacrtani put dizanja kamatnih stopa i razmisli o ranijem završetku ciklusa stezanja monetarne politike. Za očekivati je nastavak oštre monetarne politike, ali nešto blažim intenzitetom, jer se u decembru nastavio ciklus podizanja kamatnih stopa, ovaj put za 50 baznih poena, što predstavlja određeno usporavanje dosadašnje dinamike (75 baznih poena na prethodnim sjednicama). Trenutno se referentne kamatne stope u SAD nalaze u rasponu 4,25% - 4,50%, a projicira se dostizanje stope od 5,10% u 2023. godini. U Evropi je inflacija na kraju protekle godine također bila niža u odnosu na raniji period, ali je ona i dalje na visokom nivou. Na zadnjoj sjednici ECB (Evropska Centralna Banka) podignute su stope za 50 baznih poena i trenutno se nalaze na nivou od 2%.

Gledajući u budućnost, *što se tiče inflacije postoje razlozi za oprezni optimizam*, s obzirom da bi određene komponente indeksa rasta cijena mogle nastaviti padati i u narednim mjesecima. Jedan od razloga je postepeno rješavanje problema u lancima snabdijevanja, koji su vršili pritisak na rast cijena. U vezi sa očekivanjem svjetskih analitičara u vezi recesije, u SAD-u bi trebala biti izbjegnuta, ali mišljenja su podijeljena, dok je u Evropi izgledna blaga recesija početkom godine. U svakom slučaju ne očekuje se velika recesija, jer su svi sektori dobro kapitalizirani. Očekuje se da će u fokusu 2023. godine biti stagnacija ekonomskog rasta. Također, izvjesno je da će u toku 2023. godine centralne banke prestati sa dizanjem kamatnih stopa, a preovladava i mišljenje da će se tržišta stabilizirati.

Iako je 2022. godina bila izazovna za tržište kapitala, mi sa ponosom možemo istaći da su naša dva najveća fonda, Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO BOND ostvarili pozitivne prinose u toku protekle godine. U kontekstu navedenih tržišnih okolnosti, Raiffeisen INVEST je u proteklom periodu značajno poboljšao geografsku diverzifikaciju Raiffeisen CASH fonda investiranjem u obveznice najrazvijenijih zemalja (Njemačke, Austrije, Francuske, Belgije, Holandije) sa kraćim rokovima dospelja. Kratkoročno, stvari su se preokrenule, a one najkvalitetnije obveznice sada opet nude zanimljive prinose. U narednom periodu, u ime i za račun Raiffeisen CASH planiramo nastaviti sa kratkoročnim ulaganjem u najkvalitetnije izdavaoce, što je u skladu sa izuzetno konzervativnom strategijom novčanog fonda. U skladu sa sprovedenim i planiranim aktivnostima projicirani godišnji prinos Raiffeisen CASH iznosi 0,50%. Raiffeisen CASH je osnovan 2013. godine i od osnivanja do kraja 2022. godine, ostvaren je ukupan prinos od 11,51%. Podsjećamo da Raiffeisen CASH nema ulaznih i izlaznih naknada. U protekloj godini smo, u ime i za račun Raiffeisen EURO BOND, vršili ulaganje u državne obveznice, u skladu sa strategijom fonda, te sprovodili aktivnosti na jačanju njegovog portfelja. U narednom periodu planiramo dodatno poboljšavati portfelj našeg obvezničkog fonda, pa projicirani godišnji prinos Raiffeisen EURO BOND iznosi 0,80%. Osnovna prednost ulaganja u investicijske fondove jeste diverzifikacija, kao alat za smanjenje rizika koji nastaje velikom izloženošću prema jednom ili manjem broju investicija. Generalno posmatrano, ulaganjem u fond izloženi ste različitim klasama imovine (zavisno od vrste fonda) i cijelom spektru finansijskih instrumenata. Ulaganjem u naše fondove izloženi ste inostranim tržištima različitih finansijskih instrumenata, pa su oni izvrstan alat za postizanje diverzifikacije Vaše finansijske imovine. Činjenica je da su i dionice i obveznice bilježile pad tržišnih cijena u toku protekle godine, ali kvalitetna diverzifikacija izloženosti različitim klasama imovine ipak može ublažiti gubitke. U skladu sa aktuelnim tržišnim cijenama i boljim prinosima obveznica, one trenutno imaju veću sposobnost da apsorbiraju gubitke. To ih čini privlačnim finansijskim instrumentima diverzifikacije za budući period, posebno ako investirate na duži rok, a što je u skladu sa preporučenim periodom ulaganja u naš mješoviti fond Raiffeisen BALANCE ESG. Osim ulaganja u inostrane državne obveznice, ovaj fond je izložen inostranim dionicama preko 100 multinacionalnih kompanija široke geografske i sektorske disperzije, a putem RCM fondova (Raiffeisen Capital Management). Raiffeisen BALANCE ESG ulaže u izdavaoce koji vode računa o društveno odgovornom poslovanju, u skladu sa ESG principima. U narednom periodu planiramo povećati izloženost obvezničkom tržištu i poboljšati geografsku diverzifikaciju obvezničkog dijela portfelja Raiffeisen BALANCE ESG fonda, ulaganjem u obveznice najrazvijenijih zemalja Zapadne Evrope. Želimo još jednom istaći da su obveznice postale sigurno utočište i da su dionice po nižim valuacijama dosta privlačnije, te da naredni period postaje dobra polazna tačka za ulaganje s ciljem dugoročnog pozicioniranja sredstava. Dobro diverzificiran portfelj mješovitog fonda se odlikuje većom otpornošću i sklon je ponuditi solidne potencijalne povrate prilagođene riziku. Tržišne oscilacije su dio privrednih ciklusa, a najbolja zaštita svakog portfelja je dugoročni horizont ulaganja u dobro diverzificiran portfelj.

Na kraju, koristimo priliku da istaknemo kako su naši klijenti prepoznali benefite ulaganja u naše fondove, pa je u toku 2022. godine ukupna imovina pod upravljanjem Raiffeisen INVEST porasla za 111 miliona KM ili za 24% i na 31.12.2022. godine iznosi preko 577 miliona KM. Neto vrijednost imovine Raiffeisen CASH u toku 2022. godine je porasla za 76 miliona KM ili za 26% i na 31.12.2022. godine iznosi preko 366 miliona KM, dok je neto vrijednost imovine Raiffeisen EURO BOND u toku 2022. godine porasla za 33 miliona KM ili za 19% i na 31.12.2022. godine iznosi preko 205 miliona KM. Također, neto vrijednost imovine našeg mješovitog fonda Raiffeisen BALANCE ESG u toku 2022. godine raste za 2 miliona KM ili za 55% i na 31.12.2022. godine iznosi preko 6 miliona KM.

Za sva pitanja o našim fondovima i ulaganjima stojimo Vam na raspolaganju za eventualni sastanak, a uvijek nam se možete obratiti i putem telefona ili e-maila. Naša transparentnost prema Vama je dio naše korporativne kulture i način da gradimo dugoročno odnos povjerenja sa Vama.

Želimo Vam puno poslovnih i privatnih uspjeha u 2023. godini!

Vaš Raiffeisen INVEST

"Iznesena mišljenja i analize su isključivo informativne prirode i temelje se na javno dostupnim informacijama koje Raiffeisen INVEST d.d. smatra pouzdanim, ali za čiju potpunost i tačnost ne preuzima nikakvu odgovornost. Investitori sami trebaju donijeti odluku o eventualnom ulaganju sredstava, zadržavanju ili prodaji.

Prije ulaganja svaki investitor je dužan upoznati se sa Prospektom i Statutom Fonda. Prinosi iz prošlosti imaju samo informativni karakter i ne predstavljaju mogućnost ili projekciju mogućeg prinosa u budućnosti."

